

ABONAMENTELE

Fentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Fentru monarhie:

și lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Fentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plăindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii II. — Administrația: Str. Căminăiei 3.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În București

primește abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiu, 15 Noembrie st. v.

În România situația s'a limpede. După o înțelegere între guvern și partidul liberal-conservator au intrat în minister domnii G. Manu, G. Vernescu și Al. Lahovari și astfel s'a constituit un cabinet, care va fi expresiunea tuturor nuanțelor conservatoare.

Noi nu putem decât să ne bucurăm de ori-ce rezolvare, care ofere destulă chieșe pentru prosperarea regatului vecin. Și ne bucurăm de astă-dată cu atât mai virtos, că adversarilor României nu li s'a împlinit dorința, de a vedea în România o stare de lucruri cum era cea din Bulgaria și Sârbia. Sgudurile interne, sub a căror impresiune s'a avut retras dl Ioan Brătianu, nu au fost efectul dorit de cei-ce le-au înscenat, și astăzi stă mai presus de ori-ce îndoială, că nici dl Brătianu nu a fost răsturnat de acele sguduri, ci s'a retras pentru-că nu a putut sau nu a voit să lucreze mai departe.

Între împregiurările, în care s'a ivit crisa ministerială în România, regele Carol nu putea să se adreseze decât către actualii capi ai ministerului, către junimiștii, care nici odată nu s'au identificat nici cu fostul guvern, nici cu fosta opoziție unită din țeară, care era invinută, că participă și ea la mișcările condamnabile de pe strădele Bucureștilor.

Și tocmai de aceea lumea credea, că noul cabinet are să fie numai un cabinet de tranziție și că dl Ioan Brătianu eară se va întoarce la guvern, mai ales, că erau și timpurile de astfel, că nimenea nu-și putea închipui în România un guvern, din care ar pute lipsi dl Ioan Brătianu.

Lucrurile au luat însă o altă direcțiune.

Camerile s'au fost dizolvate și cabinetul Rosetti—Carp—Măiorescu a ex-cris alegeri nouă pentru corpurile legiuitoare. Era destul să se știe, cine stă în fruntea guvernului, ca să fim siguri, că alegerile au să se întempe în deplină libertate. Acești trei capi,

care imprimă și astăzi caracterul noului guvern, erau destulă garanță, că libertatea și curățenia alegerilor vor fi respectate.

Așa a și fost. Alegerile s'au săvârșit și voința poporului s'a manifestat în deplină libertate. Reprezentanții, pe care 'i-a ales țeara, sânt în partea lor covârșitoare aderenți ai guvernului: junimiști și liberal-conservatori.

Era de prevădut, că liberal-conservatorii o să ese învingători din urna electorală, și nici nu-și făcea nimenea vre-o idee, că junimiștii, care în viața politică a statului român nu au format nici odată un partid de sine stătător, să-și poată scoate în timp atât de scurt o majoritate parlamentară.

Toată lumea se întreba acuma, ce vor fi făcând junimiștii în fața acestei majorități parlamentare? Unii susțineau, că grupurile se vor înțelege ele între ei, că vor intra în cabinet și vre-o doi-trei conservatori, că aceștia vor promite a vota guvernului toate proiectele ce formau, așa zicând, programul de guvernare al noului cabinet; ear' alții susțineau, că o asemenea stare de lucruri nu poate fi durabilă și că o nouă criză ministerială va fi inevitabilă. Și după-ce atât senatul, cât și camera 'și-au ales de președinți pe doi conducători de ai liberal-conservatorilor, pe dl general Florescu și pe dl Lascar Catargiu, ear' guvernul a cădut cu candidații lui, criza de cabinet era proclamată deja și răspândită pe calea telegrafului în toate părțile lumii.

Cu toate acestea țeara a rămas de astă-dată cruțată de o nouă criză. Junimiștii s'au putut înțelege cu liberal-conservatorii și, la avisul președinților corpurilor legiuitoare, regele a însărcinat din nou pe dl Rosetti cu formarea cabinetului și acela s'a constituit definitiv în modul ce 'l-am indicat.

Cum s'a făcut această înțelegere și care a fost prețul ei din amândouă părțile, nu se știe încă pozitiv. Din însuși faptul intrării celor trei lideri ai liberal-conservatorilor în cabinet, precum și din cele câte au putut străbate

la noi de prin diarele fraților noștri de preste Carpați, ar rezulta, că concesiunea guvernului ar fi consistat din împărțirea, în parte cel puțin, a portofoliurilor ministeriale cu liberal-conservatorii, ear' aceștia să fi promis guvernului votarea necondiționată a proiectelor de legi ce le-a anunțat.

Că va fi ori nu durabilă această stare de lucruri, nu se știe, și noi nici că voim să intrăm în discutarea acestei întrebări.

Faptul, că diferențele s'au putut aplana fără sgomot și fără sguduri ca cele de ați-primăvară și că țeara nu a fost expusă unei nouă crize de cabinet, e pentru noi destulă dovadă, că lucrurile vor merge înainte și că ori-cine să fie în România la guvern, numai binele și prosperarea țerei sale poate să aibă în vedere. Cel-ce se bucură de încrederea regelui și a poporului, chemese el Rosetti ori Carp, Măiorescu, Ioan Brătianu ori Vernescu, nu poate altfel să gândească și să lucreze.

Sașii și incidentul din dieta ungară.

„Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt“, organul partidului național săsesc, reproduce întreg decursul scenei ce s'a petrecut în Vineria trecută în dieta ungară și apoi se exprimă astfel:

„... Deja ieri am fost dis, că nu a fost bine ales momentul, de a vorbi despre cestiunea naționalităților în mijlocul desbatelor asupra proiectului de regalii. De altmintearea deputatul Steinaecker a atins numai coarda aceea, care a bătut-o Busbach. De ce să fie permis unuia ceea-ce altuia se interzice? Președintele casei și ministrul-președinte au proces cu o asprime surprinzătoare, cu toate-că nu pentru întâia-dată s'au pertractat în casa deputaților lucrurile, pe care le-a amintit Steinaecker. Și noi sântem de convingerea domnului ministrul-președinte, că în această țeară ar fi să fie permis fiecărei naționalități a se îngrijii de dezvoltarea ei. De aceea trebuie însă să se permită și aceea, ca un deputat să se poată exprima și în dietă, când e de părere, că în țeară unei naționalități îi este oprit a se îngrijii de dezvoltarea ei. Dacă în foi se ridică vre-un gravamen în contra unei apăsări, cei-ce se plâng sânt îndrumați la dietă; dacă vorbește acolo, apoi sânt trădători de patrie! Și de altmintearea nu are să 'i-se impute nimănui, că e dușman al statului, pen-

tru-că are asemenea vederi și își exprimă convingerile sale tocmai în corpurile legiuitoare ale țerei. Căci nu se mai poate tăgădui faptul, că în Ungaria o mulțime de naționalități se plâng pentru restricțiunea ce se face vieții lor naționale din cauză, că sânt de convingeri, că față cu ele nu se respectează legea și ele nu sânt tractate cu aceeași măsură. Și dacă astfel de convingeri ce există se exprimă în dieta țerei, în contra lor numai un mijloc este: să fie combătute în mod obiectiv. În desbaterea din cestiune înzadar am căuta o asemenea combatere.

Noul cabinet român și presa maghiară.

„Nemzet“ dice, că izbucnirea crizei deocamdată e înlăturată. Cât timp va ține pacea nu o știe, dar oamenii, care cunosc raporturile politice, țin, că contrastele dintre junimiști și conservatorii vechi sânt atât de considerabile, că nu profesese viață lungă noului cabinet de coaliție. De cumva nu vor face conservatorii concesiuni însemnate în ceea-ce privește politica externă. Până atunci însă, până când nu va sosi timpul rezolvării definitive, e la toată întâmplarea mai bine așa, decât să fi venit la putere un minister curat vechiu-conservator, căci e învederat, că cabinetul Rosetti va rămâne pe calea de până acum a politicii externe, cu toate-că a primit în cabinet pe cei trei boeri. Cu privilegiul discuțiilor agrare se va vedea apoi, cât vrednicește coaliția și că conducătorii conservatorii fi-vor în stare și voi-vor să înduplece pe aderenții lor, de a accepta proiectele guvernului, care formează partea esențială a programului intern al cabinetului Rosetti.

„Neues Pester Journal“ în primul seu dela 26 l. c. scrie:

„Oficioasele din Viena și din București ne asigură, că în România nu se vor schimba lucrurile deloc în ceea-ce privește politica externă; căci Rosetti e ministru-președinte și Carp ministru de externe, prin urmare cei mai bizuți oameni ai puterilor de pace au rămas la cârmă. Asta poate să fie deocamdată adevărat. Dar' se nu uităm mania bolnăvicioasă a presei vieneză, de a-și scoate sieși și altora ochii. Câtă vreme în statele balcanice este la cârmă un guvern, acela e prezent drept cel mai mare prieten al Austro-Ungariei, ear' cei din opoziție sânt caracterizați ca nice demagogi ce stau în simbria Rușilor; îndată-ce se schimbă ministerul, acești demagogi sânt aderenți sinceri ai monarhiei noastre și oamenii ce au fost răsturnați se stigmatizează de simbria rusești. Se înțelege, că oficioasele strigă și acum „Triumpf!“ În realitate însă dezvoltarea lucrurilor dela

Dâmbovița pentru noi nu ofere nimic îmbucurător, domnul Hitrowo are cuvinte de a fi mândru, că va pute să-și continue tulburările înscenate cu ruble rusești, ear' cei din Moscva își vor freca mâinile zimbând.

„De repește-ori am dis-o la acest loc, că greutatea intereselor române șileșce pe ori-care guvern românesc a întreține relațiuni bune cu monarhia noastră. Dar' e cu totul altceva a face o politică ce porcede din propria inițiativă, din convingere, și a face eară politică de silă și fără voce. Aceia, care doispredece ani de zile au agitat pentru Rusia și au fost protegiați de ea, deocamdată vor lăsa pe dl Carp să lucreze în pace; dar' ca majoritate parlamentară în fiecare moment critic pot să-și încuie căile...

„România e singura punte, preste care Rusia ar pute să ajungă în Peninsula Balcanică. Și cu toate-că rântem departe de a vedea pe România din nou un fel de șosea de e-tappă rusească și de a-și vedea armata mergând împreună cu armata rusească, — arta de submina a Rusiei a putut arăta acolo deja primul rezultat. Sântem învetați a nu ne mai bizui în statele din Balcani nici în cea mai puternică majoritate, și politica noastră orientală trebuie să steie meru la pândă.“

„Pester Lloyd“ dice, că principiile de până acum ale guvernului nu se vor schimba nici înlăuntru, nici în afară, — rămâne totul cum a fost, numai certurile de partid se vor reduce acum la o periferie mai mică.

Rusia și pacea Europei.

„Correspondance de l'Est“ publică următoarea corespondență ce 'i-se trimite din Berlin:

De două zile nu se vorbește aici decât de Rusia. Astăzi nu mai este vorba de nimic alta. Se vorbește de împrumutul rusesc, de nouă concentrări ale armatei ruse; se vorbește de tot ce privește pe Rusia, în un ton, care ar face să se creadă, că toți sânt nemulțumiți și neliniștiți, pe când nefind, nimenea n'are nici teamă, nici mânie. Trebuie a arăta puțină indignație cu privire la mișcările militare, deși se știe foarte bine, că ele nu schimbă întru nimic efectul trupelor staționate la frontiera Germaniei și a Austro-Ungariei.

Și încât privește împrumutul contractat la Paris, se înțelege la rigoare oare-care contrariatate. Cu toate acestea încă trebuie recunoaște, că afară de bursă, care are întotdeauna oare-care slăbiciune pentru valorile rusești, această contrariatate nu se manifestează decât în coloanele unui mic număr de diare oficioase. În definitiv nimenea nu-și face iluziune asupra adevăratei situațiuni. Se știe

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Fericire casnică.

— Novellă. —

De contele Leo Tolstoy.

Traducere de Gil.

(Urmare de la)

Capitulul al patrului.

Era postul sfintei Mării, și astfel nu se minua nimenea în casă, că voiam să mă mărturisesc.

Toată săptămâna asta Sergey Michaylici nu veni nici o singură dată la noi, și departe de a mă mira pentru asta, de a mă neliniști ori de a mă supăra pe el, îmi părea din potrivă bine, că nu venia, și îl așteptam numai pe ziua mea onomastică.

În săptămâna aceasta mă sculam de dimineață și, în vreme-ce se prindea la trăsura pentru mine ori mă preambul singură în grădina, mă cugetam la cele-ce făcusem în ziua de ieri și meditam asupra acelora-ce aveam să fac ați, pentru de a fi mulțumită cu ziua mea și de a nu săvârși vre-un păcat. Și atunci 'mi-se părea atât de ușor să mă feresc de ori-ce greșală. Îmi era, că trebuie să grijesc numai puțin de mine.

Când apoi caii erau prinși, mă urcam cu Catia ori cu o fată în trăsura și ne duceam la biserica îndepărtată de trei verste. Când ajungeam acolo, îmi aduceam aminte, că aci se fac rugăciuni pentru toți, care intră cu frica Domnului, și eu mă nisuiam să pășesc preste treptele cele două acoperite cu earbă cu același sentiment.

Pe vremea asta de obicei nu erau decât vre-o deșce persoane în biserică: țărani și io-

bagi în slujbă la curte, care se pregătiau și ei pentru spovedanie. Eu răspundeam cu o deosebită umilință la închinăciunile lor și mă duceam, ceea-ce îmi părea o faptă mare, în-sami la pulpitul cu luminile, pentru de a primi câteva din mâinile cătanei bătrâne ce ținea slujba de cronic și pentru de a le pune apoi sub sfintele icoane.

Prin ușa țemplei zării măsărița de altar cusută de mama și deasupra iconostasului cei doi ângeri cu stele, care îmi păreau atât de mari când am fost mică, și deasupra lor porumbul cu aureola de aur, care îmi frământase odinioară atât de tare fantasia copilărească.

Pe după grătelele corului zării vasul de botez, preste care am ținut atâția prunci de ai slujbașilor curții și în care am fost și eu botezată.

Apoi apărui preutul cel bătrân în stola făcută din lînțolul mortuar al tatălui meu și începui slujba dumnezească cu aceeași voce, cu care a fost slugit, intru-cât îmi puteam, aduce aminte, și în casa noastră, a botezat pe Sonja și a făcut probodul la mama. Apoi auți în cor aceeași voce tremurată a canturului, care îmi era atât de cunoscută; și aceeași miuere bătrână, pe care o vedeam plecată la fiesce-care slujbă și răzimată de părete, ținând în mâinile sale sbărcite o năframă fără față, — privia cu ochii plini de lacrimi la una dintre icoanele corului și borborosia cu gura lipsită de dinți ceva în sine.

Și nu era curiositate ori numai simplă aducerea minți aceea-ce mă apropia de oamenii aceștia, de lucrurile acestea. Toate îmi apăreau acum mari și sfinte; îmi era ca-și-când toate aveau un înțeles profund.

Ascultam cu luare aminte la fiesce-care cuvânt din rugăciunile ce se rostiau și mă nisuiam să dic răspunsurile cu sentiment curat, și dacă nu înțelegeam ceva, mă rugam cu cugetul la Dumnezeu, ca să mă lumineze, ori adresam Domnului rugăciune proprie în locul celui, pe care nu o înțelegeam.

Când se rostia rugăciunile de pocăință mă gândiam la trecutul meu, și acest trecut nevinovat, copilăresc, 'mi-se înfățișa atât de negru în comparație cu starea cea curată, în care se afla de prezent sufletul meu, încât plânsei și mă înspăimântai de mine. Dar' simțiam totodată, că toate 'mi-s'au iertat, și că chiar de aș fi păcătuit grozav, pocăința 'mi-ar fi cu atât mai dulce.

Când grăi preutul la finea slujbei cuvintele: „Binecuvântarea Domnului cu voi cu toți!“ îmi era ca-și-când simțiam îndată această binecuvântare în mine și ca-și-când m'ar cuprinde o plăcere trupească, — ca-și-când s'ar revêrsa lumină și căldură în inima mea.

Când veni preutul la finea serviciului la mine și mă întrebă, când să țină vecernia la noi acasă, eu îi mulțumiam cu umilință pentru-că voia să se ostenească pentru mine, cum credeam eu, și-și spunea, că am să vii însămi pe jos ori cu trăsura la biserică.

„Vrei să te ostenești însăși?“ — zicea el. Eu nu șciam ce să-și răspund, temându-mă să nu păcătuesc din truție.

Dacă nu era Catia cu mine, trimetteam trăsura totdeauna înapoi dela biserică și mă întorceam singură pe jos, salutând profund și cucernic pe toți, pe care îi întâlneau, și căutând tot privilegiul, pentru de a pute fi întrajutorul deapropelului meu, de a-și sfătui, de

a-și aduce vre-o jertfă ori de a mă feri în tină dinaintea lui, ca să nu-și împedec calea.

Întro seară auți cum îi spuse Catiei ispravnicul, că a venit un țeran cu numele Semen și se rugă pentru o scândură pentru momentul fetei sale și pentru o rublă, pentru de a-și plăti o liturgie, și că dînsul 'i-a dat ceea-ce-și ceruse.

„Atât de sărac este omul?“ — întrebai eu.

„Foarte sărac, stimată domnișoară; n'au nici sare bieții“, răspuse ispravnicul.

Inima 'mi-se strînse, și totuși îmi părea oare-cum bine, că am auțit asta. Spunând Catiei, că voi să merg la primblare, mă du-sei în sus, luai toți banii ce aveam (era puțin, dar' totul ce aveam), îmi făcui semnul crucii și mă dusei apoi singură preste terasă și grădina înspre sat la coliba lui Semen.

Ea era tocmai la capătul satului. Fără de a fi observată de cineva, păși la fereastră, pusei banii înlăuntru și ciocăni. Atunci eși cineva din colibă, așa scârțal și cineva strigă. Dar' eu alergai ca o criminală spre casă, tremurând și rece de spaimă. Catia mă întrebă ce-și lipsește și unde am fost. Dar' eu nu înțelegeam nici ce 'mi-a dis și nu 'i-am răspuns. Toate îmi păreau dintr'odată atât de pline de deșertăciune! Mă închisei în odaia mea și mă primblai multă vreme în sus și în jos; nu eram în stare să fac ceva, să mă cuget la ceva ori să-și trag seamă asupra sentimentelor mele. Mă gândiam la bucuria acestei familii întregi și la cuvintele, cu care 'i-ar fi mulțumit aceluia, care le-a dat banii, și-și mă părea rău pentru-ce nu 'i-am dat însămi. Mă gândiam și la aceea-ce ar fi zicând Sergey Michaylici, dacă ar auți de fapta mea, și mă

bucuram, că n'are să o afle nici odată. Mă cuprinsese de deosebită bucurie, eram atât de pătrunsă de perfecțiunea mea și a tuturor oamenilor și eu mă vedeam pe mine și pe alții într'o lumină atât de blândă, încât idea morții 'mi-se prezenta ca un vis de fericire. Eu zimbiam, mă rugam și plângeam, și în momentul acesta iubi am cu o pasiune ferbinte pe toți din lume și pe mine însămi. Cetiam din evanghelie, și cu cât cetiam mai mult, cu atât îmi era această carte mai clară și mai cu înțeles; tot mai simplă și mai plină de emoțiune îmi părea istoria acestei vieți dumnezeiești, tot mai sublimă și neînțeleasă acea adâncime a sentimentului și a gândirii, pe care o găsim în învățătura Mântuitorului nostru. Și cât de simple și limpede îmi erau toate, când, sculându-mă de lîngă cartea aceasta-mă întorceam earăși la viața ce mă încun-giura și reflectam asupra ei! Îmi părea atât de greu a nu fi bun și atât de ușor a iubi pe toți oamenii și a-și agonisi iubirea fiesce-căruia. Toți erau atât de dragi și afabili față cu mine, chiar și Sonja, pe care o instruiam și acum, se schimbase cu totul; ea se nisuia să înțeleagă totul, să mă mulțumească și să nu mă supere. Cum eram eu față cu oamenii, așa erau și dinși față cu mine. Apoi trecând la inamicii mei, de a căror iertare trebuia să mă rog înainte de a mă mărturisi, nu-și mă aduceam aminte decât de o domnișoară din vecini, de care îmi făcusem haz cu un an mai înainte înaintea oaspeților și care de atunci nu ne mai cercetase.

Eu îi scriese o epistolă, îmi recunoscu greșeala și o rugai de iertare.

Ea îmi răspuse printr'o epistolă, prin care se rugă însăși de iertare și îmi dete ier-

foarte bine, că nimenea nu se poate teme, ca pacea să fie turburată de Rusia, chiar atunci când împrumutul ar trebui să aibă urmări neprevăzute. De mai scie încă, că oficioșii au obiceiul, de a nu vorbi nici odată numai de Franța, ci deodată cu Franța și de Rusia. Și aceasta se face și acum, deși în fond toți sunt mai iritați în contra Franței din cauza împrumutului rusesc, decât în contra d-lui de Wyschnegradski. Se scie de asemenea, că nu sunt numai acestea precauțiunile exterioare, care sunt în joc, când foile guvernamentale se pun astfel a schimba discuțiunile dela Vest la Ost. Principele-cancelar nu e de geaba atotputernic în toate resorturile, începând cu acela al războiului și până la finanțe și la comerț.

Bursa, care de regulă generală judecă foarte exact lucrurile, a înțeles îndată ce trebuia să capete scire despre acest sgomot cu privire la Rusia. Ea a ghicit o parte a adevărului, când a vorbit de noue credite militare de o mare însemnătate. Cifra presupusă a acestor credite (se vorbește de 365 milioane) poate-că nu corespunde cu realitatea și nici cu data, la care ar fi prezentată cererea. Se asigură în mod confidențial, că se va reclama o sumă foarte mică, de vre-o două milioane, și că proiectul de lege va fi depus în scurt timp în viitoarea sesiune a parlamentului. Dar' nu aceasta este însemnătatea. Faptul esențial este, că nimenea nu crede ceea-ce ție oficioșii, când trag astfel cu buretele preste Rusia. Se caută întotdeauna alte motive, pentru-că dela întrederea dela Peterhof, neînțelegerile, care existau între cele două cabinete, se pară pentru totdeauna a fi înlăturate și pentru-că vederile pacifice ale Rusiei se nu mai fie bănuite. Nimene nu se mai gândesc a le bănu. Perturbatorii sunt de o altă parte a Poșilor. Radicalismul și boulangismul sunt adevărații vinovați. În contra lor este îndreptată toată artileria oficioșilor.

Ceea-ce e semnificativ în toată această afacere este, de a auți anunțându-se visita țării și puțința unei întrevederi între cei trei împărați în același timp, când ciuda este atât de mare în contra împrumutului rusesc și a concentrării de trupe. Acum câva timp v'am spus, că aici la curte și în cercurile parlamentare idea unei întrevederi a celor trei împărați pare a fi realizabilă.

Se crede chiar, că întoarcerea ce se pune pentru venirea împăratului Rusiei întăresc realizarea acestui proiect. Se desminte foarte firesc tot ce are raport în acest subiect; și nu se stăruie asupra lui, de teamă, ca proiectul să nu cadă pentru vre-o cauză oare-care. În adevăr, cât ar fi în drept să ridă și să glumească adversarii Germaniei, dacă s'ar anunța, că se lucrează pentru întrederea celor trei împărați și această întredere nu s'ar face? Cu toate acestea este puțin probabil, ca să se renunțe aici la această demonstrație pacinică; toți țin la întrederea celor trei împărați și deja multe greutăți au fost înlăturate.

Această decizie dovedește, că în sferele guvernamentale din Rusia s'a părăsit speranța, de a se vedea încurând o schimbare a lucrurilor în Rusia.

Tarea cerută. Eu am plâns de bucurie, când am cetit aceste rânduri simple, în care îmi părea atunc, că zace un sentiment atât de profund, atât de pătrunzător. Și servitoarea mea începuse să plângă când o rugai de iertare. „De erau toți atât de buni față cu mine? Cu ce am meritat eu atâta iubire?“—mă întrebam.

Fără de voe mă cugetai la Sergey Michaylici și multă vreme rămăseră cugetele mele la dînsul. Nu puteam face altfel și țineam, că nu-l păcăt nici asta. Se înțelege, că nu mă cugetam acum la dînsul ca în noaptea aceea, când observasem pentru primădată, că mă iubesc,—eu mă cugetam la dînsul ca la mine însămi; îl adusei fără de voe în legătură cu toate gândurile mele despre viitor: influența suprimătoare, pe care o simțisem până acum în prezența lui, dispărură cu totul în fantasia mea. Mă simțeam acum deplin egal cu el și din înălțimea dispoziției eucernice, în care mă aflam, îl înțelegeam pe deplin. Acum era totul limpede în el, ceea ce îmi păreau mai înainte neobișnuit. Abia acum înțelegeam, de ce dădea el, că fericirea consistă numai într-o trălă pentru alții, și acum eram de acord cu el.

Îmi părea, că noi doi vom fi părtașii unei fericiri nesfârșite, liniștite. Nu mă cugetam nici la viațuri în străinătate, nici la lumea cea mare, nici la splendoare; ci numai la o viață la țară, pacinică familiară, la un amor nestrămutat reciproc și la o mulțumită vecinică providenței bune și protectoare.

Aniversarea nasterii unui prelat bisericesc român.

Ieri în 26 l. c. arhiepiscopul gr.-orientală a Bucovinei a sărbătorit ziua aniversară a șeptedecea a înalt-preasfințitului Sale părintelui arhiepiscop Dr. Silvestru Morariu-Andreieviciu.

Eată ce scrie „Foia Diecesană“ din Caransebeș despre această sărbătoare în fruntea numărului ei dela 13/25 Noembrie.

Arhiepiscopul gr.-or. a Bucovinei s'arbează mâne, Luni în 14 (26) Noembrie, o rară sărbătoare; ea, prin rostul reprezentanților clerului și poporului ei, va aduce cea mai adâncă recunoștință și meritată mulțumită iubitelui arhiepiscop al ei, I. P. S. părintelui arhiepiscop și metropolit Dr. Silvestru Morar, care împlinește în această zi al 70-lea an al vieții sale, o etate, care deja astăzi pușni muritori o mai ajung, cu deosebire dacă ei desvoaltă ca și I. P. S. o activitate continuă încordată și dacă dînsii se află în pozițiuni înalte de grea cumpănă.

Dar' se aruncăm mai înainte o scurtă privire asupra laboriosului trecut al I. P. S. Ca fiu de preot, născut în 14 Noembrie 1818 în Mitocul Dragomirnei, în Bucovina, după absolvarea studiilor teologice în Cernăuți căsătorindu-se, se dedică carierei preotesci, și chirotonit de diacon în anul 1843, apoi tot în același an la 29 Iunie de presbiter, fu așezat de preot ajutător în păstoria sufletescă în parochia Ceahor. Nu mult după aceasta înaintat ca paroch, păstori în restimp de 20 de ani această parochie, administrând în timpul din urmă și protopresbiteratul Cernăuțului. În anul 1862 fu numit referent ajutător în consistoriul episcopesc de atunci și ca atare a provădit și catedra profesorului de tipic și de cântările bisericesci în seminarul teologic de acolo. Reorganizându-se de nou în anul 1865 consistoriul, I. P. S. fu numit cu Preaînalta rezoluțiune din 6 Iulie 1866 de consiliar sau asesor consistorial și, devenind veduv, intră în anul 1874 în clerul monahal și apoi fu înaintat la demnitatea ierarhică de arhimandrit, ear' cu rezoluțiunea Preaînaltă din 1 Aprilie 1877 fu numit de arhimandrit consistorial și vicar general arhiepiscopesc, apoi prin altă rezoluțiune imperială din 12 Martie 1880, după moartea arhiepiscopului și metropolitului Teoctist Blajevici, de arhiepiscop al Cernăuțului și de metropolit al Bucovinei și Dalmației. Chirotonirea I. P. S. de episcop o a îndeplinit în biserica gr.-or. a „Sfintei-Treimi“ din Viena preasfințitul sinod episcopesc al provinciei metropolitane a Bucovinei și Dalmației, ear' în 7 Aprilie a aceluiași an fu instalat sărbătorește în biserica catedrală din Cernăuți de arhiepiscop și metropolit, sub bucuria generală a clerului și a poporului credincios al acelei arhiepiscopii.

În lungul restimp al funcționării de 45 de ani a I. P. S. în diferitele graduri și demnități ierarhice, I. P. S. și-a luat, sau mai bine să țieim, și-a smuls timpul, de a se ocupa și cu literatura noastră bisericescă, și prin scrierile sale numeroase religioase-didactice de o valoare neperitoare s'a făcut pe sine „îndreptătorul credinței“ și și-a eternizat numele între scriitorii bisericesci, ear' prin neobosită sa propagare și urmare a virtuților creștine, prin viața sa evlavioasă, s'a arătat pe sine „tip blândețelor“ și învățător al bunelor năvurii, ear' în respingerea

cu demnitate a atacurilor îndreptate în contra ortodoxiei s'a dovedit de un neadormit străjitor și stălp neclătit al bisericii noastre.

Au dar' tot dreptul frații bucovineni a se bucura și a s'arba această memorabilă zi, având dinși în fruntea lor un prelat atât de meritat și arhipăstor, care în cel mai adevărat și nobil înțeles al cuvintelor Sfintei Scripturi s'a pus și își pune sufletul seu pentru turma sa cuvântătoare. Dar' cu frații bucovineni ne bucurăm și noi și cu inima luăm și noi parte la ovațiunile ce le aduc ei iubitelui lor arhieru, căci noi în biserica și în Christos una sîntem cu ei și unul și același este și scopul nostru, de a ridica și înalța poporul nostru prin crucea și evanghelia lui Christos.

Prin această sărbătoare, care aduce tributul recunoștinței unei activități neobosite și stăruințe de fer în decursul aproape unei jumătăți de secol, frații bucovineni se onorează ei pe ei, căci cu ce pot ei resplăti credința și iubirea arhipăstorului lor cătră ei, decât e-arăși numai prin manifestarea sentimentelor de credință, devotament și iubire cătră binecuvântătorul lor?

Felicitându-l, ne asociăm dar' și noi cu inima la această rară sărbătoare bisericescă a fraților noștri bucovineni, ear' I. P. S. părintelui arhiepiscop și metropolit îi dorim din adîncul inimilor noastre, ca atotputernicul Creator „s'el dăruiească sîntelor sale biserici întreg, cinstit, sănătos, intru zile îndelungate drept îndreptând cuvântul adevărurilor“.

CRONICĂ.

Numire. Ministerul reg. ung. de culte și instrucțiune publică a numit și întărit definitiv în postul de învățător ordinar la școala elementară de stat din Sécădate pe Ludovic Mircere.

Maghiarizări de nume. „Budapesti Közlöny“ publică următoarele schimbări de nume: Bela Martinidesz în „Madarász“; Filip Sensesl în „Szerényi“; Iosif Ondrusz în „Ormai“.

Procesul de presă al generalului Traian Doda, după informațiuni sigure ce am primit dela Arad, nu se va pertracta la 5, ci la 12 Decembrie a. c. n.

Reprezentanța comunală a Sibiului. În ședința de ieri a reprezentanței comunale a Sibiului s'au făcut alegerile de veterinar ai orașului, de protocolist la magistrat și totodată de jude comunal, precum și de canceliști la magistrat. Dintre 6 peteți s'au ales de veterinar Mihail Horoth din Sibiu. De protocolist la magistrat și totodată jude comunal s'au ales Mauriț Ackner, ear' în postul de cancelist al magistratului, devenind postul vacant prin alegerea lui Ackner, s'au ales Albert de Hochmeister. Ședința a fost prezidată de vice-comitele comitatului Sibiu Gustav Thalmann.

Școalele populare în Ungaria. Din raportul ministerului regese ung. de culte asupra învățământului în școalele populare din Ungaria în 1887 extragem următoarele date statistice: În întreaga țeară în 1887 au fost 16.538 școale populare în 12.699 comune. Dintre acestea sînt: 16.301 școale elementare, 74 școale populare mai înalte, 17 școale de fete și 150 școale civile. Statul a susținut 783, comunele 1880, confesiunile 13.673 școale, celelalte au fost școale private. S'ar părea, că fiecare comună își are școala ei proprie, dar' într'adevăr numai 10.612 comune au școale, 1787 comune sînt filiale, ear' 300 de comune

n'au deloc școală. Băieți obligați a cerceta școala au fost în 1887: 2,377.558, dintre care însă au cercetat școala numai 1,929.377, aproape o jumătate de milion. Numărul învățătorilor a fost preste tot de 24.148, așadar' tot pentru câte 71—72 școlari un învățător. Dintre aceștia au fost 3133 fără diplome, ear' cu diplome 21.015. Despre starea materială a învățătorilor țară raportul, deși ar fi foarte de dorit a se scie cum stau învățătorii noștri materialicește în raport cu ai altor națiuni. Miseria „dascălilor“ încă nu a dispărut, dar' ministerul tace și se face, că nu scie de asta. Speșele de susținere a școalelor în 1887 au fost de patruspredece milioane opt-sute-sesedece și șese mii florini. Suma medie a lefei învățătoresci o compută ministerul la 616 fl. pe an. Apoi de! Bune calcule scie face la minister, dar' adevărul e, că suma medie o poți lua de 200 fl. Tot cântecul cel vechiu se cântă prin Ungaria, ori nu sînt doară învățători, care au pe an leafă 40 fl. prelungă un car de lemne și câteva lire de grâu dela toată casa? Și dacă ar primi-o și această leafă regulat, fără de a fi bietul învățător în toată ziua silit să se certe cu sătenii și primăria! Numărul preparanților în Ungaria a fost 71; de stat 25; confesionale 46; pentru învățători 53, pentru învățătoare 17. Așulătorii acestor preparanții au fost 3943, diare care 2729 feciori și 1214 fete. Numărul profesorilor 683.

Necrologe. Olga Grigorovița născ. Tomiuk plină de durere face cunoscut în numele seu și al fiului minorean Barbu perderea preaiubitului soț, respective tată, Dr. Vasile Grigorovița, secretar ministerial c. r. etc., încetat din viață la 24/12 Noembrie 1888 în etate de 55 de ani. Cortejiul funebru al defunctului va pleca Luni 26/14 c. la 2 oare p. m. dela domiciliu (I. Schönlaterengasse 5) la biserica gr.-or. „Sf. Treime“ și de acolo la cimiterul central. Viena, 24/12 Noembrie 1888.

Georgiu Ciuciu, paroch gr.-or. și președintele eforiei școlii grănițarești din Hațeg, a răposat ieri în 26 Noembrie n. Fie-le țărina ușoară!

Principele de Wales și porturile ardelenesci. Chronomul nostru Principele Rudolf a recercat pe Pausinger se lase a își trimite principelui de Wales mai multe fotografii de port românesc, sășese și sășeuce, deoarece acelea, care s'au luat fotografice pe timpul vînațoarei dela Gurghiu în luna trecută, nu se cunosc destul de limpede, fiind fotografia rea.

Viața socială a Românilor din Cluj. Din Cluj ni se scie, că tinerimea universitară și cealaltă inteligență română din Cluj au arangat deja în acest an academic trei petreceri cu joc. Cea din urmă a fost Duminecă la 25 l. c. cu prilegiul prinderii postului. Întocmai ca celelalte două premergătoare, a fost bine cercetată și petrecerea aceasta. „Cadrile“ și „Romanele“ au fost jucate de aproape 30 părechii. Ne asociăm și noi dorinței corespondentului nostru, ca asemenea petreceri să fie cât de dese.

Din altă parte aflăm, că damele române din Cluj au de gând să înființeze o reuniune de femei pentru Cluj și provincii. Le felicităm pentru această nobilă idee.

O biserică nouă ce se dărîmă. Credinșii parochiei greco-orientale din Albac, în tractul Cămpenilor, cu mari cheltuieli și-au ridicat în decursul anului curent o pompoasă biserică alătură cu cea veche de lemn, lîngă Arieș. S'au cheltuit mai multe mii și acum nu mai lipsia decât întocmirea din lăuntrul și sfîșirea ei. Când deodată în zilele trecute temelia dinspre rîu s'a așezat și întreg edificiul a crepat în două, ear' turnul s'a plecat la o parte, gata să se dărîmă în tot momentul. Aceasta a făcut, ca autoritatea administrativă să dea ordin, ca biserica până una alta să fie îngrădită, interzicînd cu o cale și folosirea bisericii celei vechi, anume, fiindcă zace

în apropierea celei nouă, care poate să o cutopească. Mare neoz pe bieții oameni, după ce ei și-au sleit toate puterile și arhitectul întreprinzător n'are nici o avere.

Concert în Oravița. „Reuniunea rom. de cîntări“ din Oravița va arange un concert împreună cu joc în sala „Coroana Ungariei“, Sămbătă la 1 Decembrie n. 1888. Programul: Mendri: „Cinel-Cinel“, cor bărbătesc; Glogovean: „Steaua visurilor mele“, solo-sopran de d-șoara Iulia Drăgoescu; Kreutzer: „Cortul de noapte în Granada“, terțet din Finale, executat de d-șoara Drăgoescu (sopran), Dr. G. Vuia (tenor) și dl. Andrițoi (bariton); Porumbescu: „Hora Sinaiei“, cor mixt. Urmează jocul. Membrii reuniunii — fiind producțiunea „obligată“ — au înțrare liberă. Începutul la 8 oare seara.

Tunuri de Krupp. Din Brașov se scie cu data de 24 l. c., că de vre-o patru zile se transportează în continuu tunuri de Krupp în România preste Brașov.

Îmbunătățirea clerului mirean din România. Una din măsurile cele nouă ce se va introduce pentru îmbunătățirea clerului mirean din România va fi și aceea, că li se va da voe, de a se întruni în congrese.

Comisiunea danăreană. „Galații“ află, că comisiunea europeană danăreană lucrează în acest moment la modificarea tarifului taxelor impuse pe vasele ce intră și es prin g. ra Dunării. Se spune, că aceste taxe vor fi scădute într'un mod simțitor. Se vor mai introduce și alte modificări în sistemul actual de percepere.

Prinderea omoritorului familiei Golovanoff. Un confrate din România scrie: Cetim următoarele în diarul din Moscva „Rusky Courier“: „În temnița de transport a osândiților (Peresilnaia Tiurna) din Moscva se află între osândiții la munca silnică un arestant anume Andreiu Toporoff. Acest arestant e o adevărată groază pentru semenii sei prin numărul crimelor comise ce are asupra conșienței sale. Toporoff e condamnat pentru un omor comis la Jitomir în anul 1886. Eată pe scurt această crimă: În Jitomir trăia o veduvă, care se ocupa cu vînzarea prescurilor la o biserică; avînd trebuință de un servitor, ea își tocni pe un tînr rău, care o ajuta în meseria sa. Într'o zi bătrîna veduvă s'a găsit omorîtă, lada, în care ținea banii, sfărîmată, ear' tînrul servitor dispărut. Preste trei luni după comiterea acestei crime s'a prins în Moscva un oare-care Toporoff, pe când el spărgea o prăvălie la Lubianka. Arestat și condamnat, Toporoff a mărturisit tovarășilor sei în temniță, că a omorît pe o femeie la Jitomir. Unul din arestanți denunță aceasta procurorului, s'a deschis ancheta și s'a dovedit, că tînrul servitor al veduvei nu este decît acest Toporoff. Condamnat la munca silnică pe 12 ani, miserabilul era să fie expedit la Sachalin primăvara viitoare, dar' pentru a scăpa de acest voiaj, zilele trecute Toporoff chemă la dînsul pe procurorul Wolcoff și-i mărturisă, că acum mai mulți ani a fost în Bulgaria și apoi în România, unde a omorît o familie întreagă. Povestirea despre această crimă de Toporoff a produs o adîncă impresie asupra magistratului. O anchetă este deschisă prin ordinul președintelui tribunalului criminal (Ugolovni palati). S'au făcut Toporoff grosnic omoritor al familiei Golovanoff din calea Moșilor? Atragem atențiunea guvernului asupra mărturisirii lui Toporoff, crima oribilă comisă în mijlocul capitalei noastre e proaspătă încă în memoria tuturor, n'am uitat noi tristul cortegiu funebru, care ducea la cimiter ce cinci cosciuguri, în care zăceau victimele asasinului.

Semnele păcii? Scirile despre noue concentrări de trupe la granița vestică se adevăresc. Foile din Galați spun, că Rușii construiesc mari pontoane de poduri la Reni.

La ziua mea onomastică mă mărturisii. Inima mea era atât de plină de fericire, când mă întorceam dela biserică în ziua aceasta, încât mă teamam de viața mea, de toată impresia, de toate căte ar fi putut să conturbe această fericire. Și abia ce m'am coborît din trăsura la trepte, aușii pe pod duzurul unei cabriolette cunoscute și vîșii pe Sergey Michaylici.

El mă felicită și noi intrarăm în salon. Încă nici odată, de când îl cunosceam, n'am fost atât de liniștit și conșcie de mine, ca în dimineața aceasta. Simțeam, că port în mine o lume nouă de tot, pe care el și-o înțelegea, care cădea afară de mințile lui. Nu simțeam lîngă el nici cea mai mică perplexitate. Poate observase și dînsul ce se petrece în mine, căci arăta o delicateță foarte afabilă ba mai că o sfeală de mine.

Eu mă dusei la pian, dar' el îl încuia eară și puse cheia în buzunar.

„Nu-ți strica dispoziția“, dîse el; „în sufletul d-tale este acum o musică, cu care nu se pot întrece nici un fel de armonii lumesci“.

Eu îi eram recunoscătoare pentru cuvintele acestea și totuși îmi era totodată neplăcut, că vedea cu atâta ușurință și claritate ceea-ce trebuia să rămână tuturor un secret.

La prînz spusese, că a venit pentru de a mă felicită și totodată de a-și lua rămas bun dela mine, căci mâne va avé să plece la Moscva. La cuvintele acestea el se uită la Catia, apoi aruncă o privire pe furiș la mine, ca și când s'ar fi temut, de a vedea în fața mea o agitație oare-care; dar' eu nu eram nici ui-

mită, nici confusă; nici nu l'am întreat dacă va avé să lipsească multă vreme, sciam, că a țis-o numai așa și că n'are să se ducă. De unde sciam? Acum nu-mi mai pot explica, dar' în ziua aceasta memorabilă îmi era ca și când aș scie toate, atât cele de față, cât și cele viitoare. Mă aflam într'unul din acele visuri fericite, în care poate să arunce oarecum omul o privire senină în trecut și în viitor, — ba în care crede chiar a vedea, că se va petrece ceva. Îndată după prînz el voi să se îndepărteze earăși; dar' Catia se rătrăsese nemijlocit după mîncare, pentru de a-și ține siesta, și astfel el trebui să o aștepte până se va trezi, ca să-și poată lua rămas bun dela ea.

Soarele își arunca rațele pline în salon și astfel eștrăm pe terasă.

Abia că ne-am așezat, și, începui cu o liniște perfectă conversația, care avea să decidă asupra sorșii amorului meu. Începui deci să vorbesc, nici mai degrabă, nici mai tîrziu, ci tocmai în momentul când ne așezăram față în față. Încă nu se vorbise nimic; în tonul și în caracterul general al conversațiunii nu se amestecase nimic, care m'ar fi putut împedea în aceea-ce voiam să ție. Acum nu mai înțeleg nici eu, de unde 'm-am luat o astfel de liniște, o astfel de hotărîre și siguranță în expresiunile mele. Era ca și când nu eu eram, care vorbesc, și ca și când m'ar silă ceva ce nu atîrna de voința mea să vorbesc.

Sergey Michaylici ședea în față cu mine, el se răzîmase de balustradă, ținea o creangă de scumpie și-i rupea frunzele. Când începui

să vorbesc, lăsă creanga din mâni și își răzîmă capul de mîna. Asta putea să fie ținuta unui om calm de tot, dar' și a unui de tot iritat.

„De ce vrei să te duci?“ întrebai cu hotărîre.

Și apoi mă oprii și mă uitai fix la dînsul.

El nu răspunde îndată.

„Afaceri!“ — răspunde el plecându-și ochii.

Înțelesei, că-i era greu să mintă înaintea mea și a unei astfel de întrebări positive.

„Ascultă-mă“, dîsei, „scii ce ție este asta pentru mine. În mai mult decît o privință ea este o ție însemnată. Dacă te întreb, nu o fac numai pentru de a-ți arăta d-tale interesul ce 'ți-l port, — d-ta scie, că m'am dat cu d-ta și că te iubesc, — te întreb, fiindcă trebuie să o sciu, de ce vrei să te duci?“

„Îmi face multă durere să-ți spun adevărul...“, se nu-ți ascund adevărul motiv al plecării mele;“ răspunde el. „În săptămîna aceasta m'am cugetat mult la d-ta și la mine; și am venit la rezultatul, că trebuie să plec. D-ta înțelegi pentru-ce și, dacă mă iubesci, nu vei mai întreba mai departe.“

El își țerse fruntea cu mîna și își acoperi apoi ochii cu ea.

„Îmi face multă durere... și d-ta înțelegi pentru-ce“.

Inima începui să-mi bată vehement.

„Nu pot să înțeleg“, — grăii; — „nu pot să înțeleg, dar' d-ta — pentru Dumnezeu

spune-mi d-ta — te conjur, spune-mi, — vou asculta liniștită ori-ce“.

El își schimbă ținuta, se uită la mine și apucă earăși creanga de scumpie.

„De altfel“, — grăi dînsul după oarecare tăcere cu o voce, cărei zadarnic îi voia să-i împrumute hotărîre, — „deși este prost și imposibil să o exprimăm cu cuvinte — și ori-cît mă doare, vreau cerca să te deslușesc“.

La cuvintele acestea el își încreși fruntea, ca și când ar fi simțit o durere trupească.

„Așadar?“ — dîsei eu.

„Încipusece-ți un bărbat — se-l numim A., — țise dînsul — „un bărbat bătrîn, trîit, — și o fată, — cu numele B., — tînră, fericită și încă fără de cunoștințe de lume și de viață. În urma unor relațiuni familiare s'a potrivit, ca el să o iubească pe dînsa ca pe o fiică; nu s'a gândit nici-cînd, că ar pute-o iubi vre-odată altfel“.

El tăcu.

Dar' eu nu-l întrerupsei.

„Dar“, — continuă el dintr'odată cu un glas hotărît și repede, fără de a se uita la mine, — „dar' el uitase, că B. era tînră și viața ei numai un joc, că ușor ar pute să o iubească cu o altă iubire și că ea 'și-ar pute face haz de asta. Într'una din zile observase, că în sufletul seu se furiașe un alt sentiment, un fel de mustrare de conșiență, și asta îl înspăimîntă; el se temea, că vechile lor relațiuni prietenești s'ar pute risipi, și se decise a se desface de ea încă înainte de ce relațiunea prietenoasă ar fi îndurat vre-o schimbare“.

(Va urma.)

Un tablou al lui Rafael furat. Unul dintre cele mai renumite tablouri ale lui Rafael: "Inmormântarea lui Christos" din biserica sfântului Petru în Perugia, a fost furat zilele trecute.

Câteva cestiuni metodologice. (Studiu asupra unor capitole din "Logica" d-lui T. Maiorescu. Ed. II. Bucuresti 1886).

De Stefan Velovan (Urmare în Nr. 259.)

Nota dela pag. 37, § 17, pledează pentru a nu primi în Logică judecățile singulare, din motivul, că "Logica, ocupându-se de noțiunii, nu privește la realitatea sensibilă și este indiferent, dacă sunt mai multe sau mai puține reprezentări individuale, cărora le corespunde o noțiune."

E adevărat, că pentru noțiune ca rezultat deja aflat este indiferent, dacă sunt mai multe sau mai puține reprezentări individuale, care au servit de temelie inducțiunii.

Pentru însăși inducțiunea unei noțiuni ori legi credem însă, că n'ar fi indiferent. Inducțiunea trebuie să mănecă dela casuri de observațiune de tot individuale, așadar' dela judecăți concrete și singulare, pentru-ca să poată construi premisele, pe temeiul cărora află nexul necesar. Raporturile exprimate prin judecăți particulare, reprezentând și ele un grad de generalizare, nu se pot intui, prin urmare n'ar putea servi ca experiențe, care singure sânt razimul certitudinii.

Aflăm această idee exprimată și în nota dela § 2, pag. 3: "Adevărurile ce le constatăm de-a dreptul prin sensibilitate sânt mai presus de îndoială". Mai târziu: "Dar' îndată-ce părăsim terenul sensibil actual și căutăm a ne explica un lucru din legătură lui cu alte lucruri în ideile noastre, se poate produce eroare", etc.

E adevărat, că și din raporturi deja induse se pot induce alte noțiuni ori legi, avem însă să ținem în vedere, că noțiunile ori legile ce servesc în cazul acesta ca premise presupun inducțiuni anterioare, care în cele din urmă trebuie să mănecă dela judecăți singulare, adică dela reprezentări sensibile; căci acestea, o scim, sânt singurul razim pentru certitudinea adevărurilor induse. Cum se produc reprezentările sensibile și în ce chip trec ele în conștiința noastră, este o cestiune fiziologico-psihologică. Logica are însă să ne învețe a cunoaște metodele, după care procedem la analiza notelor lor, pentru a găsi nexurile constante. Dar' analiza se face prin judecăți singulare, care sânt forma logică elementară pentru descriere și abstracțiune și închipuie temelia inducțiunii. Socoim prin urmare, că deosebirea judecăților singulare ni se impune ca o necesitate metodologică

În considerarea celor expuse mai nainte am fi mai aplecați a părăsi termenul "universal" și a propune o împărțire a judecăților după cantitate în generale, particulare și singulare. Generală e ori-care judecată, care nu e singulară, cu alte cuvinte, care exprimă raportul constant al mai multor casuri concrete. Ea se numește particulară în asemănare cu o altă judecată mai generală decât ea; ear' singulară e judecata, care exprimă un raport concret și individual.

Ne-am bucura dacă propunerea noastră ar pute să izbutească a atinge convingerea d-lui autor. În ori-ce cas însă am dori să se lămurească o cestiune, care ne nedumeresc ori de câte-ori ne vedem în fața ei călcând pragul catedrei.

Nu vom perde din vedere, că într'un manual menit pentru învățământul secundar nu pot intra materii, asupra cărora discuțiunea nu este încă încheiată. Sperăm însă, că puținele observări ce ni le-am permis vor întimpina interes în cercurile competente și vor merita atențiunea d-lui autor și a altor bărbați de școală. Ne-am reținut din adins dela orice provocare la autori de renume, ca să putem formula cestiunile pe calea cea mai puțin oboșitoare pentru cetitor. Cei inițiatori în materie vor să afle măsura independenței noastre. Cestiunile odată clar formulate le vom pune, fiind nevoi, și în fața eventualelor păreri deosebite, fie ale autorilor români ori străini. Lucrul de căpetenie este, ca afirmațiunile din una sau altă parte să fie mai întăiu bine înțelese, dacă cerem, ca schimbarea părerilor să fie roditoare.

Am stăruit să expunem principalele metode de cercetare științifică, precum și procesele elementare ce se săvârșesc înăuntrul lor și care ne descoper legătura organică ce le împreună într'un sistem de procederi. Însemnătatea acestor metode a ajuns să fie recunoscută nu numai pentru cercetarea științifică, ci și pentru învățământ.

Ne încercăm în cele următoare a arăta aplicarea metodelor la propunerea feluritelor materii de învățământ.

"Conv. Lit."

(Va urma.)

VARIETĂȚI.

(Butoaie cu carne sărată de om). Vasul englez "Glenmore", care plecase dela Maryport în Decembrie 1887 spre Buenos-Aires cu o încărcătură de fer, s'a sfârșit și s'a înecat în Aprilie trecut în strîmtoarea dintre insulele Island și Pământul-de-foc.

Oamenii vasului au putut să scape pe cea din urmă insulă, unde în curs de mai multe luni s'au hrănit cu rădăcini uscate, până au fost scăpați de un vapor german.

La întorcerea lor în Liverpool acesti marinari au povestit o istorie îngrozitoare. Cu câteva luni înaintea sosirii lor în insulă mai fuseseră acolo alți 32 de mateloși de pe două vase sfârșite și înecate în strîmtoare ca și vasul lor.

După câteva săptămâni 16 din acestia ajunseră la un far ridicat de republica Argentine la 25 mile mai spre Nord și spuseră, că ceialalți 16 mateloși au murit pe drum de oboseală. Dinși fură imbarcați pe un vapor de serviciu și trimisi la Buenos-Aires, ear' funcționarii farului au plecat în locurile unde stătuseră naufragiați, ca să adune cadavrele ce lorlălăi 16. Pe malul mării au găsit cinci butoaie de aceea, în care se păstrează carne de bou. Desfundându-le și observând de-aproape conținutul lor, au vădit, că era carne de om pusă în saramură. Au găsit coaste, picioare și chiar membre sexuale de om.

După toate probabilitățile cei 16 mateloși, care se aflau pe drum spre Buenos-Aires, ucisera pe tovarășii lor și se hrăniseră din carnea lor, ear' carnea din butoaie le era de rămășiță.

În urma acestui fapt, guvernul republicii Argentine a decis să mai înființeze un far la 30 de mile mai în jos, spre a da ajutoare naufragiaților, ca să nu mai fie siliți să se mănânce unii pe alții.

POSTA ULTIMĂ.

Budapesta, 26 Noembrie n. După o dezbateră mai lungă, casa deputaților a acceptat §-ul 1 din proiectul pentru răscumpărarea regalilor, respingînd proiectul de conclud al deputatului Unger.

Londra, 26 Noembrie n. John Bright zace de moarte.

Paris, 26 Noembrie n. În adunarea generală a ligei patrioților a dîs Deroulde: "Liga nu voescă nici un războiu, dar' apărarea națională trebuie asigurată. Franța se nu fie prada vulturului prusian, dar' nici prada gnoiuului parlamentar". Adunarea a votat părechii imperiale rusești o adresă din incidentul scăpării sale cu prilegiul accidentului din Borki.

Paris, 26 Noembrie n. Între cei nenorociți cu prilegiul focului din teatrul liric se află și prințul Eugen din Svedia cu o rană la cap de patru centimetri de lată.

Paris, 26 Noembrie n. Doamna Boulanger a cerut divorțul de cătră soțul ei.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al "TRIBUNEI".

Budapesta, 27 Noembrie n. În ședința plenară de ieri a camerei comerciale, președintele a adus la cunoștință atitudinea nepotrivită și incompatibilă cu poziția ce ocupă a secretarului Steinacker din casa deputaților. Währman propune să se exprime desaprobarea și să se exprime desaprobară și să se exprime solemn în ședința publică, că pe viitor se va reține dela orice activitate și pronunțare, care ar sta în contradicțiune cu opinia publică și cu intențiile camerei.

Madary propune, ca Steinacker să fie destituit. Propunerea primă s'a primit. Steinacker a declarat, că primește dojana ce i-se face în plenul camerei drept meritată și se declară de un aderent fără rezervă alideii de stat maghiare, reținîndu-se pe viitor dela orice declarațiune antimaghiară, fie cu graiul, fie în scris. Prin aceasta afacerea s'a terminat.

București, 27 Noembrie n. În cameră, Blaremburg a propus restabilirea porturilor libere dela Galați și Brăila. Camera votează urgență.

La conferențele ce s'au ținut sub presidul regelui, spre a restabili înțelegerea între conservatorii vechi și conservatorii juni, au participat și Florescu și Catargiu și, mulțumită intervenirii regelui, a reușit deplina înțelegere.

Bibliografie.

De cîtva timp încoace Sârbii se ocupă serios cu literatura noastră românească. Cei mai buni scriitori ai lor fac dări de seamă despre mișcarea literară la noi și se ocupă cu traducerea autorilor nostri.

De curînd a apărut în Belgrad o colecțiune de poezii lirice, scrise de M. Ioanovici, sub titlu: "Lepe tupjinske", în care găsim multe poezii traduse din Vasile Alexandri, Bolintinean, Eminescu, Negruzi ș. a.

Un alt autor sârb anume Ivan Ivanici, publicist, a tradus pe "Cucoana Nastasia" a lui Constantin Negruzi. Traducerea a apărut în ultimul număr al revistei "Zastava".

"Convorbiri Literare". Apare la 1-a a fiecărei luni. Nr. 8. București, 1 Noembrie 1888. Anul XXII. Director Iacob Negruzi. Sumar: Duiliu Zamfirescu: Un drum greșit. (Novelă). — Lazar Șaineanu: Legenda meșterului Manole la Grecii moderni. — Alexiu V.: Poezii populare. — Cervantes: Don Quijote dela Mancha, trad. de S. G. Vărgolici (urmare). — Ed. Gruber: Edelweisz, o rememorare. — T. Robeauu: Istorie de noapte; Fantasia; La izvorul din pădure (poezii). — Erata. — Bibliografie. — Corespondență.

"Foaia Diecesană". Organ al Eparchiei gr-or. rom. a Caransebeșului. Apare odată pe săptămână. Anul III. Nr. 46 cuprinde: Ziua aniversală a șeptedececa a I. P. S. părintelui arhiepiscop și metropolit Dr. Silvestru Morar-Andreievici. — Sentența Curiei reg. în procesul de despărțire ierarhică a Românilor din Sat-Chinez. (Fine). — Cuvîntare festivă, rostită la sînțirea bisericii din Zgribesci de protopresb. Dr. George Popovici. — Învierea morților. (Continuare.) — Varietăți. — Convocare. — Concurse. — Anunț.

Extras din foi bisericești și școlastice.

Post vacant:

— Un post de paroh în comuna Boldur, protopresbiteratul Lugoșului. Emolumentele sânt: Două sesiuni parohiale; venitele stolare; birul profeșc îndatînă. — A se adresa până în 13 Dec. st. v. n. a. c. la oficiul protopresbiterat gr-or. în Lugoș.

Extrase din "Budapesti Közlöny".

Licitațiuni:

— 14 Ianuarie st. n. 1889 imobilele lui George Klusch (în Zagor) de cătră tribunalul reg. din Elisabethopole. — 19 Decembrie st. n. a. c. imobilele lui Carol Schwarz și 20 Decembrie st. n. a. c. imobilele lui Mihail Nürnberg (ambii din loc) de cătră tribunalul reg. din Sibiu. — 28 Decembrie st. n. a. c. imobilele Mariei Römer nasc. Sározy (din Ciuc-Tușnad) de cătră judecătoria cerc. din Ciuc-Sămărtin.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de zile: — la rămasul după Mihail Hrdicska la tribunalul reg. din Bichsi-Giula; — la rămasul după Jova Popov la tribunalul reg. din Chichindamare.

Posturi vacante:

— Un post de executor la judecătoria cerc. din Miercurea. — A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente. — Un post de subnotar la tribunalul reg. din Szegzárd, cu salariu de 500 fl. și 100 fl. relut de curat. — A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente. — Un post de executor la perceptoratul reg. din Bistrița, cu salariu de 500 fl. și 100 fl. relut de curat. — A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente. — Un post de practicant în drept cu diurnă la tribunalul reg. din Mișcolț. — A se adresa în 14 zile la autoritățile competente.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 27 Noembrie, 6 oare dimineața.

Table with 5 columns: Presiunea atmosferică în mm., Diferența din prejoi, Temperatura după Celsius, Maximul și minimul de temperatură, Direcția vântului.

Din țeară, 25 Noembrie, 7 oare dimineața.

Table with 5 columns: Stațiunile, Presiunea atmosferică în mm., Temperatura după Celsius, Vântul direcția și țaria.

Sosiți în Sibiu.

La 27 Noembrie n.

Hotel "Neuribner". Sarcilly; lanevitz; Herzka, toți comercianți din Viena. Loos, cu familia, din Bistrița.

Hotel "Împăratul Romanilor". Ioan Fodescu, preot din Bucium. Acațiu Secula, inspector suprem din Cluj. Muntean, cu familia, căpitan. Bela Vayda, comerciant din Budapesta.

Economic.

Prețul cerealelor. Pe când în România carna ne-a apucat prea de timpuriu anul acesta și a făcut, ca cultivatorii în mare parte să nu-și poată termina sîmînăturile de toamnă, în Franța timpul frumos s'a menținut și toate sîmînăturile s'au terminat în condițiunile cele mai bune.

În ceea-ce privește mișcarea din porturile României, ea e aproape suspendată, afară de Brăila și Galați, care se ocupă a încărcă restul de năi ce a mai rămas la 13 Noembrie, în număr de vre-o 900. Transacțiunea merge dar' din ce în ce descrescînd în măsură cu înaintarea iernei, și aceea-ce e mai de regretat este, că din cauza înghețului Prutului mai multe sute de năi încărcate cu cereale și destinate pentru Galați stau pe Prut, cauzând mari pagube exportatorilor.

Aceiași neajuns se observă și în comerțul de herestele. Siretul a înghețat și el și o mare cantitate de herestele ce erau pe drum, ne mai putînd sosi la Galați, împedecă foarte mult transacțiunile comerciale în acest fel de articol.

Prețurile, cu care s'au vîndut cerealele în aceste opt zile la Brăila și Galați, variaza după calitate:

Grâu cu hectolitra dela 9 franci până la 13 fr. 25 libre. Sîcăra dela 6.40 până la 7.50. Orzul dela 4.80 până la 8.15. Porumbul dela 8.30 până la 9 franci. Stocul de cereale în Galați se cifrează la 915.000 hect.

În porturile străine situațiunea grînelor nu s'a schimbat, detentorii persistînd în prețurile lor.

În Englitera afacerile au fost foarte calme și tendența a slăbit pentru grînele de calitate secundară, care sînt foarte multe. Grînele cele bune însă și-au păstrat fermitatea lor.

În Germania cursurile s'au mai întărit, pe când în Austro-Ungaria au mai slăbit. Scriile din Rusia anunță, că Azovul a înghețat și că un mare număr de steamere a fost prins de gheață. Navigațiunea s'a închis și în Nordul Rusiei.

În America slăbiciunea a dominat în tot cursul săptămînei. Afacerile au fost puțin active, speculațiunea însă dominează țergul, mai cu seamă pe acela din Chicago.

Cererele pentru consumațiunea internă au mai diminuat sosirile și stocurile disponibile.

Arborii untoși. Caritê este numele arborelui untos descoperit de curînd în Senegalul-de-sus. Fructul lui seamănă cu meșul castanei, e alb și compact și are un miros foarte plăcut. Femeile și copiii se duc zilnic în pădure, ca să-și umple panerele cu fructele gustoase, pe care vîntul le dă jos.

După-ce le-au uscat bine în cuptor, le lapedă cojile și se împetresce meșul până când se formează o pastă omogenă. După aceea pun pasta într'un vas plin cu apă rece și se bate până când ese apa la suprafață; se bate untul apoi mereu, până când se formează o massă compactă.

Untul din acest arbore e foarte prețuit și se întrebuințează mult de cătră locuitorii Senegalului, căci îl au și ca mîncare și ca oleu pentru lampă, și femeile își fac din el săpunuri și pomăși, care le parfumează mâinile și pîrul.

Acest unt, foarte dur la căldură, par'că e făcut în adins pentru aceste ținuturi ardețoare, în care untul nostru s'ar topi și ar curge ca apa.

Cei-ce au fost în poziție, de a-și da bine seama de natura acestui produs, și-au format încredințarea, că el ar pute fi întrebuințat pe o scară întinsă în toate țerile din Europa. Ne-ar pute procura nu numai săpun mai bun, dar' și luminări bune.

Alt arbore anume Tubayba e lăptos, produce un suc alb și minunat de gustos? Indigenul nu-l are ca pe o beutură răcoritoare, ci îl hrănește tot așa de bine ca și laptele vacilor și caprelor noastre.

Când e vorba ca să ai lapte din acest arbore, n'ai decât să faci o tăietură în școartă și începe a curge un lapte gros și curat.

Prețul mărfurilor.

Piața din Brașov, 23 Nov. Grâu hectolitra fl. 5.60, grâu mestecat fl. 3.40, sîcăra fl. 3.—, orș fl. 4.20, ovês fl. 1.80, cucuruzul fl. 4.—, mălaiul fl. 4.50, mazerea fl. 5.50, linteă fl. 6.50, fasolea fl. 5.40, crumpele fl. —.75 carnea de vită p. kilo 36 cr., carnea de porc 48 cr., carnea de berbec 24 cr.

Țergul de rimători în Steinhubach. În 23 Noembrie n. s'a notat: ungurești bătrâni grei 46.— cr. până 47.— cr. ungurești grai, tineri 46 1/2 cr. până 49.— cr., de mijloc 48 1/2 cr. până 49.— cr., ușori 48 1/2 cr. până 49.— cr., marfă țerăvească, grea 46.— cr. până 47 1/2 cr., de mijloc 46.— cr. până 47 1/2 cr., ușoară 47.— cr. până 48.— cr., românesc, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 47 1/2 cr. până 48 1/2 cr., transito de mijloc 47.— cr. până 47 1/2 cr., transito ușori 44.— cr. până 46.— cr., îngreșăți cu ghiindă — cr. până — cr. per 4 1/2 cumpeniji dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 24 Nov. 1888.

Table with 4 columns: Sîmînța, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr., Prețul per 100 chilogr. dela până.

Table with 4 columns: Sîmînța, Solul, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr. dela până.

Table with 4 columns: Produsele diverse, Solul, Prețul per 100 chilogr., Prețul per 100 chilogr. dela până.

Cursul pieții din Sibiu.

Table with 4 columns: Hartie-monetă română, Lire turcești, Imperiali, Ruble rusești.

Bursa de Budapesta

Table with 4 columns: Renta de aur ung., Renta de aur aust., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., Bonuri rurale ung., Despăgubire pentru dijna ung., Imprumut cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, Renta de hîrtie austriacă, Losurile aust. din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și economii.

Bursa de Viena

Table with 4 columns: Renta de aur ung., Renta de aur aust., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., Bonuri rurale ung., Despăgubire pentru dijna ung., Imprumut cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, Renta de hîrtie austriacă, Losurile aust. din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și economii.

Bursa de București.

Table with 4 columns: Renta rom. per 1875 5/10, Renta română amort. 5 1/2, Oblig. de Stat. C. F. R. 6 1/2, Renta rom. (Rur. conv.) 6 1/2, Imprumutul Municipal 5 1/2, Scrișuri func. rurale 7 1/2, Scrișuri func. rurale 5 1/2, Item urbane 7 1/2, Banca Naț. (500 lei vîrs. intr.), Soc. Dacia-Rom. (250 lei vîrs.), Soc. de Asig. Naț. (200 lei vîrs.), S. cred. mob. r. (250 lei vîrs.), Soc. r. de con. (250 lei vîrs.), Oblig. Casei Pensiuilor, Agio, Schimb, Londra 3 luni, Paris 3 luni, Berlin 3 luni, Viena, Agio.

Redactor responsabil: Septimiu Albin

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Cisnădiei Nr. 3.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Piperuș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărutul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărățnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstem de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndărățnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Balada de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nuscău-Împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-Împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbiționiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- O sută de ani.** De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Avis pentru coruri vocale.

Cântări ocazionale pentru sfintele sărbători ale Crăciunului:

Trei colinde populare

intocmite pentru cor mixt — pentru cor de bărbați de

George Dima.

- O, ce veste miunată!
- Doamne Isuse Christoase!
- La nunta ce s'a-ntemplat în Cana-Galileei. [651] 2-3

Prețul unei colinde (în partitură) 1 fl. v. a.

A se procura dela compositor, Sibiiu, strada Urezului Nr. 19.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC IN SIBIIU.

DICTIONAR

român-germân și germân-român

Sab. Pop. Barcianu,

odin. paroch gr.-or. în Rășinari, asesor consistorial etc. Revidat și complectat

de Dr. D. P. Barcianu.

Partea I. Română-germână. 704 pagini.

Prețul 2 fl. 50 cr. v. a.

Chiar acum a apărut:

Partea II. Germână-română. 1152 pagini.

Prețul 3 fl. 80 cr. v. a. = 10 lei.

Depou general pentru România la librăria lui

Alexandru Degenmann,

Bucuresci, Calea Victoriei 53.

NB. Pentru trimiterea prin postă 20 cr. v. a. de exemplar.

Farmacia la „mărul de aur al imperiului“.

I. PSERHOFER

Viena Singerstrasse 15.

Pilule curățitoare de sânge, mai nainte numite **Pilule universale,** merită cu tot dreptul numirea din urmă, fiindcă în adevăr nu există boală, la care aceste pilule se nu-și fi folosită de o mie de ori efectul lor binefăcător. În cazurile cele mai desperate, în care celelalte medicamente s'au întrebunțat fără nici un efect, după folosirea acestor pilule s'a dobândit în nenumărate cazuri și în timp scurt însănătoșare deplină. **1 cutie cu 15 pilule 21 cr.; un pachet de 6 cutii 1 fl 5 cr.; comanda cu ramburse nefrancate 1 fl. 10 cr.**

Prelungă trimiterea înainte a prețului costă împreună cu expedarea scutită de porto: 1 pachet de pilule 1 fl. 25 cr.; 2 pachete 2 fl. 30 cr.; 3 pachete 3 fl. 35 cr.; 4 pachete 4 fl. 40 cr.; 5 pachete 5 fl. 20 cr.; 10 pachete 9 fl. 20 cr. Mai puțin de un pachet nu se poate trimite.

Drept veritabile numai acele pilule se se considere, a căror indicare este provădută cu semnătura I. Pserhofer și care au aceeași semnătură cu scrisoare roșie pe coperișul fiecărei cutii.

Au sosit o mulțime de scrisori, prin care consumenții acestor pilule mulțumesc pentru redobândirea sănătății lor în cele mai deosebite și mai grele boale. Fiecare, după-ce va folosi numai odată acest medicament, îl va recomanda mai departe.

Reproducem câteva dintre mulțimea de scrisori de recunoștință.

Schlierbach, 17 Feb. 1888.
Preaonorate Domnule! Subsemnatul se roagă pentru trimiterea din nou a patru fișaguri a pilulelor excelente și foarte folosite pentru curățirea de sânge.

Iscălit
Ignatie Neureiter,
medic practic.

crul meu, și sigur aș fi și moartă, dacă nu m'ar fi scăpat admirabilele D-Vostre pilule. D-șeu se Vă respătească aceasta de multe mii și mii de ori. Sunt în credință, că pilulele D-voastre mă vor face pe deplin sănătoasă, precum le-au ajutat și altora la câștigarea sănătății lor.

Teresia Knifc.

în însănătoșare. Din întâmplare a primit o cutie a pilulelor D-Voastre curățitoare de sânge și după o folosire mai îndelungată a fost vindecată.

Cu distinsă stimă
Josefa Weinzettl.

Mitterinzersdorf, lângă Kirchdorf, (Austria-de-sus), 10 Ian. 1886.

Domnul meu! Binevoii a-mi trimite prin postă un fișag a hapurilor D-Voastre excelente curățitoare de sânge. Vă exprim totodată deplina mea recunoștință pentru hapuri și pe unde voi ajunge le voi re-

comanda în modul cel mai călduros tuturor celor-ce suferă. Vă autorizez să faceți orice folosire publică despre această a mea mulțumită.

Cu toată stima:
Teresia Kastner.

Gottschdorf, l. Kohlbach, Siles.-aust., 8 Oct. 1886.

Domnul meu! Vă rog pentru un fișag de șese cutii a pilulelor universale curățitoare de sânge. Numai pilulele D-Voastre admirabile pot mulțumi vindecarea boalei mele de stomach, care m'a chinuit în cinci ani consecutivi. Pentru mine nu au se

sfrșească nici odată aceste pilule și pentru aceasta Vă mulțumesc adânc.

Cu distinsă stimă:
Ana Zwickl.

Rohrbach, 28 Febr. 1886.
Preastimate Domnule! În luna lui Noemvrie a. tr. am comandat la D-Voastră un fișag de pilule. Atât eu, cât și soția mea am văzut cel mai bun succes. Ambii suferiam de nisece dureri de cap teribile și aveam și scaun greu, așa încât desperasem aproape, deși numărăm numai 46 de ani. Si eată! Pilulele D-Voastre au făcut minuni și ne-au scăpat de necazul nostru.

Cu toată stima:
Anton List.

Balsam de degerături de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscut ca cel mai sigur remediu în contra degerăturilor de tot felul, cum și pentru vindecarea de rane vechi etc. 1 borcănel 40 cr., expedit franco 65 cr.

Suc de plantagină, în contra guturaiului, răgușelei și tusei etc., un flacon 50 cr.

Alifie americană de podagră, remediul cel mai bun pentru toate relele reumatice și podagră, ca: durere de osul spinării, ischiaș, migrenă, de urechiă, etc. etc. 1 fl. 20 cr.

Prav în contra asudării picioarelor. Prețul unei cutii 50 cr., expedit franco 75 cr.

Balsam de gușe, mijloc probat în contra gușii. Un flacon 40 cr., expedit franco 65 cr.

Esență de viață (picături de Praga) în contra stomachului stricat și a durerilor provenite din aceasta de tot soiul, un leac excelent de casă. 1 flacon 22 cr.

Balsam englezesc miraculos, flaconul eu 12 cr., 12 flac. fl. 1.50.

Fiakerpulver, contra guturaiului, răgușelei, tusei etc., o cutie 35 cr., francată 60 cr.

Pomadă de Tannochinină de I. Pserhofer, cea mai probată pentru creșterea părului, o dosă 2 fl.

Alifie universală probată de prof. Steudel, la rane de împuns și lovituri, la toată specia de umflături rele, la umflături ce erup

în mod periodic la picioare, la ranele și aprinderile de fițe și la multe alte boale de acest soi. Un borcan 50 cr., trimis franco 75 cr.

Sare universală de curățenie de A. W. Bullrich. Un medicament excelent de casă în contra tuturor urmărilor ale indigestiunii: ca, durere de cap, amețeață, căreii la stomach, acreală în gât, suferințe haemoroidale, înuciure etc. 1 pachet 1 fl.

Esență pentru ochi de Romershausen. 1 flacon 2 fl. 50 cr., 1/2 flacon 1 fl. 50 cr.

Afară de preparatele numite aici se mai află în deposit toate specialitățile farmaceutice indigene și străine ce au fost anunțate în diarele austriace, și articolele ce nu se află în deposit, se procurează prompt și ieftin.

Expedări pe postă se efectuează grabnic prelungă trimiterea înainte a prețului ori prelungă rambursă postală.

Trimițându-se înainte prețul (mai bine prin asigăniune postală) porto se face mult mai ieftin decât cu rambursă.